

Звіт до лабораторної роботи №3

Завдання 1

Мета роботи

1. Створити базу даних **database.db** та таблицю **Students** з полями *id*, *name*, *age*, *grade*.
2. Додати записи в таблицю **Students**.
3. Отримати та вивести всі записи з таблиці.
4. Оновити дані одного з записів.
5. Видалити один із записів.

Опис реалізації

Для виконання завдання було створено кілька окремих файлів Python, кожен з яких реалізує одну операцію з базою даних. Для взаємодії з базою даних використовується бібліотека `sqlite3`.

Кроки виконання

- **Створення бази даних та таблиці Students (файл `sqlite.py`):**
  - Програма створює файл бази даних **database.db**, якщо його ще не існує.
  - Виконується SQL-запит для створення таблиці **Students** з полями:
    - *id* (ціле число, первинний ключ),
    - *name* (текст, обов'язковий),
    - *age* (ціле число),
    - *grade* (текст).
  - Таблиця створюється лише один раз, якщо вона ще не існує, завдяки **IF NOT EXISTS**.
  - Після створення таблиці програма зберігає зміни (**conn.commit()**) та закриває з'єднання.

Вивід у термінал:

```
PS C:\Users\shizzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1> &
programs/Python/Python313/python.exe "c:/Users/shizzzzik/Des
te.py"
Таблиця створена успішно!
З'єднання завершено
PS C:\Users\shizzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1> |
```

- **Додавання даних у таблицю Students (файл `sqlite_add.py`):**
  - За допомогою **INSERT INTO** у таблицю додаються три записи зі студентами: **Іван** (20 років, оцінка "A"), **Марія** (22 роки, оцінка "B"), та **Олександр** (21 рік, оцінка "C").
  - Після додавання даних зміни зберігаються, і з'єднання закривається.

Вивід у термінал:

```
PS C:\Users\shizzzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1> &
Programs/Python/Python313/python.exe "c:/Users/shizzzzzik/Desktop_add.py"
Дані додано успішно!
З'єднання завершено
PS C:\Users\shizzzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1> █
```

- Отримання та виведення всіх записів з таблиці **Students** (файл `sqlite_fetch.py`):
  - Виконується SQL-запит `SELECT * FROM Students` для отримання всіх записів із таблиці.
  - Отримані записи виводяться у вигляді списку, де кожен елемент – кортеж, що представляє рядок із таблиці (наприклад: `(1, 'Іван', 20, 'А')`).

Приклад виводу у термінал:

```
PS C:\Users\shizzzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1> & C:\Programs\Python\Python313\python.exe "c:/Users/shizzzzzik/Desktop/te_fetch.py"
(1, 'Іван', 20, 'A')
(2, 'Марія', 22, 'B')
(3, 'Олександр', 21, 'C')
З'єднання завершено
PS C:\Users\shizzzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1>
```

- Оновлення даних (файл `sqlite_update.py`):
  - Програма оновлює вік студента на ім'я Іван до 23 років, використовуючи SQL-запит `UPDATE Students SET age = ? WHERE name = ?`.
  - Після оновлення змінені дані зберігаються.

Вивід у термінал:

```
PS C:\Users\shizzzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\1> .\programs/Python/Python313/python.exe "c:/Users/shizzzzzik/Desktop/update.py"
```

Дані оновлено успішно!
З'єднання завершено

- Видалення даних (файл `sqlite_delete.py`):
  - Програма видаляє запис про студента з ім'ям Марія.
  - Використовується SQL-запит *DELETE FROM Students WHERE name = ?*, після чого зміни зберігаються.

Вивід у термінал:

```
PS C:\Users\shizzzzzik\Desktop\World of Ph  
rograms/Python/Python313/python.exe "c:/Us  
te_delete.py"
```

Висновок

У цьому завданні я навчився:

1. Створювати таблиці в базі даних SQLite та працювати з ними.

2. Реалізував основні операції з базою даних: додавання, читання, оновлення та видалення даних.
3. Отримав досвід використання бібліотеки `sqlite3` для маніпуляції даними в локальній базі даних `SQLite`.

Ця програма є прикладом простої системи управління базою даних для зберігання та обробки інформації про студентів.

Завдання 2

Мета роботи

Ознайомитись з використанням ORM бібліотеки `SQLAlchemy` для виконання таких операцій:

1. Створення моделі **Student**, що представляє таблицю `students`.
2. Додавання даних у таблицю через **ORM**.
3. Отримання та виведення всіх записів з таблиці `students`.

Опис реалізації

Для виконання завдання було розроблено програму `sqlalchemy_lab.py`, яка реалізує створення та керування базою даних `students.db` за допомогою **ORM SQLAlchemy**.

Кроки виконання

1. Налаштування бази даних та визначення моделі **Student**:

- Підключення до бази даних `SQLite` здійснюється через параметр `DATABASE_URL`, який вказує шлях до бази даних `students.db`.
- Базовий клас для моделей створюється за допомогою `declarative_base()`.
- Модель **Student** представляє таблицю `students` з такими стовпцями:
  - `id` — ціле число, первинний ключ з автоінкрементом
  - `name` — текстове поле для імені студента, обов'язкове
  - `age` — ціле число для віку студента, обов'язкове
  - `grade` — текстове поле для оцінки студента, обов'язкове
- Метод `__repr__` реалізований для зручного відображення об'єктів **Student** у вигляді рядка.

2. Створення бази даних та таблиці `students`:

- Використовується `create_engine` для встановлення з'єднання з базою даних.
- `Base.metadata.create_all(engine)` створює таблицю `students`, якщо вона ще не існує в базі даних.

3. Додавання записів у таблицю `students`:

- Функція `add_students` створює об'єкти класу **Student** для трьох студентів: *Івана, Марії та Олександра*.
- Метод `session.add_all` додає створені об'єкти до сесії, а `session.commit` зберігає зміни в базі даних.

Вивід у термінал після додавання студентів:

```
PS C:\Users\shizzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\2> & C:/Users/shizzzzik/Desktop/World of Phonk\labs\lab3\2\sqlalchemy_lab.py
c:\Users\shizzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\2\sqlalchemy_lab.py:1: DeprecationWarning: The ``declarative_base()`` function is now available as sqlalchemy.orm.declarative_base() (Background on SQLAlchemy 2.0 at: https://sqlalche.me/e/2.0/orm)
Base = declarative_base()
Дані студентів додано в базу даних.
```

4. Отримання та виведення всіх записів з таблиці *students*:

- Функція **get_students** виконує запит **session.query(Student).all()**, щоб отримати всі записи з таблиці.
- Усі записи виводяться у термінал за допомогою циклу **for**.

Вивід у термінал:

```
Список студентів:
<Student(id=1, name='Іван', age=20, grade='A')>
<Student(id=2, name='Марія', age=22, grade='B')>
<Student(id=3, name='Олександр', age=21, grade='C')>
PS C:\Users\shizzzzik\Desktop\World of Phonk\labs\lab3\2>
```

5. Закриття сесії:

- Після виконання операцій сесія закривається за допомогою **session.close()**.

Висновок

У цьому завданні я зміг:

1. Ознайомитись з основами та використанням ORM бібліотеки SQLAlchemy для створення моделей, що відображають таблиці бази даних.
2. Реалізувати основні операції: створення таблиці, додавання та отримання даних.
3. Дослідити, як використовувати SQLAlchemy для зручного та безпечного управління даними у базі, без необхідності писати SQL-запити.

Ця програма є прикладом простої системи для роботи з базою даних студентів, що використовує ORM для забезпечення абстракції при взаємодії з даними.